

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Vredn. za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-3878

N. 272. — Štev. 272.

NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 20, 1935. — SREDA, 20. NOVEMBRA, 1935

Volume XLIII. — Letnik XLIII.

HAILE SELASIE SE JE Z LETALOM PODAL NA FRONTO

“Najhujši zračni boj izza svetovne vojne”—pravijo v Rimu

SODNIK ODGODIL PROCES PROTI ZAROTNIKOM

Njihov zagovornik zatrjuje, da so tolmači jugoslovanski policiji s ki agenti.

AIX - EN - PROVENCE, Francija, 19. novembra. — Vsled prevelikega hrupa je bila preložena otvoritvena obravnavna proti trem hrvatskim teroristom, ki so obdolženi, da so bili zapleteni v umor kralja Aleksandra in francoskega zunanjega ministra Louisa Barthoua 9. oktobra, 1934.

V sodnijski dvorani je nastal hrup, ko je zagovornik J. Desbons, katerega so najeli nekateri ameriški Hrvatje, izrazil dvom nad poštenostjo sodnijskih tolmačev. Rekel je, da so jugoslovanski policijski agenti.

Ko ga je sodnik, ki je tudi zastražen, pokaral zaradi njegove trditve, je Desbons odgovoril, da je prejel grozilna pisma, odkar je prevzel zagovornišvo tih obdolžencev Zvonimira Pospisila, Mijo Kralja in Ivana Račiča, ki so bili člani teroristične organizacije, kateri na čelu je dr. Ante Pavelić.

Na zagovornikovo obdolžbo je sledil po dvorani glasen hrup. Glavni sodnik de la Broise je ukazal dvorano izprazniti.

Nobeden treh obdolžencev najbrže ni bil ob času umora v Marseillesu. Javni obtožitelj pa zatrjuje, da so bili člani skupine petih zarotnikov, katerih naloga je bila umoriti kralja Aleksandra ali pa izgubiti svoje življenje.

Pravi morilec Petrus Kalem, — ki je bil znan tudi pod imeni Vlada Georgijev in Dimitrov Veličko, — je bil ubit na kraju svojega zločina.

Vodja petorice, Evgen Kvaternik, ki je znan tudi pod imenom Kramer, ni bil prijat. — Kvaternik in dr. Pavelić se nahajata v Italiji.

Zunaj sodnijskega poslopja stoji na straži 200 policistov. Hiše v bližini so bile preiskane. V dvorani je pogosto nastal hrup, da ga ni bilo mogoče obvladati.

AIX - EN - PROVENCE, Francija, 19. novembra. — Mijo Kralj, ki sedi na zatožni klopi pod obdolžbo, da je pomagal pri umoru jugoslovanskega kralja Aleksandra, zatrjuje, da ni vedel za pomen svoje misli, dokler ni odpotoval iz Madžarske na Francosko.

Zvračajoč vso krivdo na pravega morilec Dimitrova Veličko, je rekel Kralj: “Veličko me je vodil. Niti vedel nisem, da se bo kralj izkrcal v Marseillesu. Ulice v Marseillesu so bile polne ljudstva. Ko sem zagledal toliko ljudi, sem bil zmeden. Zbežal sem,

LASTNIKI HIŠ — SEBIČNEŽI

Hišni posestniki ne skrbijo za zdrava stanovanja. — Upirajo se vladnemu načrtu za izboljšanje.

WASHINGTON, D. C. 19. nov. — Načelnik oddelka za stanovanjske hiše v PWA, uradu, A. R. Glas je v svojem govoru po radio ostro napadal hišne posestnike, ki nasprotujejo vladnemu načrtu, po katerem bi bile zgrajene hiše s cenejšo najemnino.

“Splošno nam očitajo,” je rekel Glas, “da na nelep način tekmujejo s privatnim gospodarstvom. Hišni posestniki trdijo, da so vedno mogli zadostevati stanovanjskim potrebam naroda. Toda poizvedovanja v 64 mestih so pokazala, da mora 250,000 družin stanovati v stanovanjih, ki se ne splobojijo za ljudi in da lastniki hiš za te ljudi niso niti enkrat zgradili s svojim prstom.

Glas je nadalje obsojal hišne posestnike, da se izgovarjajo, da se jim ne izplača urediti stanovanj za družine z majhnim zaslužkom. Ker pa ti “velikodušni in nesebični” gospodje tega ne morejo storiti — je rekel Glas — se bo vlada pobrignila za revnejše sloje in njim bo zgradila stanovanje, ki so prikladna za človeška bivališča, in po zmernih cenah.

NEWARK, N. J., 19. nov. — Governor države New Jersey, H. G. Hoffman je v svojem govoru v Y.M.C.A. rekel, da Rooseveltova vlada ne zasluje demokracijskega programa, temveč program socialistične stranke. Kot trdi James P. Warburg je bilo že 12 točk socialista Normana Thomasa dobesedno predloženih kongresu. Governor je s posebnim povdorkom omenjal Guffeyovo postavbo glede mehkega premoga, Warnerjevo delavsko postavbo in postavbo za socialno zavarovanje.

KAIRSKI DIJAKI SE SE NISO POMIRILI

KAIRO, Egipt, 18. nov. — Ko se je danes razširila vest, da je bil neki dijak pri protiangelskih izgredivih ranjen, so navalili dijaki na Kas Relaini bolnišnico. Odšli so šele, ko se je izkazalo, da vest ni bila resnična.

Pred bolnišnico se je zavrtil vroč spopad med njimi in policijo.

ker sem se bal, da bi ustrelil nedolžne ljudi.”

Kralj je priznal, da je teroristični ustaški družbi položil prisego “za osvobojenje Hrvatske”.

Rekel je, da ga je sprejel v ustaško družbo dr. Ante Pavelić in je priznal, da je živel blizu Janke Puszte na Madžarskem, kjer je bilo glavno zbirališče hrvatskih teroristov.

TRGOVINA JE OBRAMBA PROTI VOJNI

Gen. Sherill izdal poziv na trgovski svet. — Vojne pošiljatve še vedno gredo v Evropo.

“Najboljša obramba proti vojni je zunanja trgovina,” je rekel v svojem govoru po radio general Charles H. Sherill ter je nastopil proti razširjenju senama predmetov, ki pridejo v poštev pri embargu za Italijo in Abesinijo po nevtralnizaciji ameriškega kongresa.

General Sherill je priznal, da dajo velike armade in oboroževanje povod za vojno, da pa več iz lastne izkušnje, da trgovci dveh dežel nikdar ne dovolijo vojakom, da prično vojno, ako bi bila s tem njihova trgovina uničena.

General se poteguje za močno armado in mornarico, toda je rekel, da je naloga trgovske zbornice, da z vsimi svojimi močmi pospešuje zunanjo trgovino narodov, s čimur bo vojna nevarnost zmanjšana.

Med vlado in različnimi trgovskimi vejami obstoji velika razlika mišljenja glede stališča, ki bi ga naj zavzele Združene države v abesinsko-italijanski vojni. Navzlic temu, da Rooseveltova vlada stori vse, da prepreči pošiljanje vojnega materiala v vojskujoče se dežele, odhajajo take pošiljatve ravno tako kot prej iz ameriških pristanišč. Izvaz izdelkov, ki jih je mogoče porabljati v vojni, se je izza izbruha vojne v Afriki znatno povečal.

FRANČISKANA OBDOJENA

BERLIN, Nemija, 17. nov. — Tukaj sta bila obsojena franciskana Leo Boeschen in Waldemar Wirth, ker sta tiho tapila denar iz države. Prvi je bil obsojen na štiri leta, drugi pa na leto dni ječe.

PETSTO LET STAR VINOGRAD

BEAUNE, Francija, 18. novembra. — Med velikimi svečanostmi, ki se le malo razlikujejo od srednjeveških, je bilo na dražbi prodano vino iz vinograde, katerega je še dal zasadi v 15. stoletju kralj Filip Dobrotljivi.

Kupci, ki so se drenjali med domačini, ki so peli in plesali v starih burgundskih narodnih nošah, so plačali 600,000 frankov za vino, ki ga je prodala Beaune bolnišnica.

Filip Dobrotljivi, ki je bil tedaj še burgundski vojvoda, je vinograd podaril bolnišnici, da bi s skupičkom od vina mogla skrbeti tudi za revne bolnike.

VERSKA POLITIKA MEHIKE

Roosevelt je odklonil zahtevo Kolumbovih vitezov. — Ameriški državljani niso bili preganjani.

WASHINGTON, D. C., 18. nov. — Predsednik reda Kolumbovih vitezov Martin H. Carmody je objavil pismo predsednika Roosevelta, v katerem zavrača zahtevo Kolumbovih vitezov, da bi predsednik preiskal preganjanje katolikov v Mehiki.

Predsednik povdarja v svojem pismu, da ni izvedel niti za en sam slučaj, da bi mehiške oblasti kakemu ameriškemu državljanu odrekale pravico izvrševati verske dolžnosti; kar pa se tiče pravice v Mehiki živeti ameriških državljanov, pa je bilo vedno načelo ameriške vlade, da se ne vmešava v take zadeve mehiške vlade.

V svojem pismu na predsednika Roosevelta se je Carmody skliceval na predsednikov govor v San Diego, Cal., kjer je rekel, da je zaradi verske intolerance v nekaterih državah zelo presenečen.

SLABA TOLAŽBA ZA FILIPINE

Carinske določbe ne bodo premenjene v prilog Filipincev. — Mogoče se bo tudi zavlekla popolna neodvisnost.

MANILA, Filipini, 19. nov. — Demokratski voditelj ameriškega senata Joseph T. Robinson je kot gost na banketu, ki je bil prirejen v počast ameriških zastopnikov, posvaril, da se ne smejo preveč udajati upanju, da bi bile carinske določbe v postavi, na čije podlagi je bila pred nekaj dnevi poklicana v življenje nova samostojna vlada na Filipinih pod nadoblastjo Združenih držav, premenjene v prilog Filipincev. Kot je rekel dalje senator Robinson, bodo Filipini mogoče dobili svojo popolno neodvisnost šele po preteku nadaljnjih desetih let.

Načelnik nove vlade Manuel Quezon je pričel odstavljati z uradnih mest še preostale ameriške uradnike. Vseh šest filipinskih članov najvišjega sodnega dvora je bilo nanovo imenovanih, ne pa njihovi ameriški tovariši. Svoja mesta bodo obdržali samo oni, na katerih mesta ne bodo v tek enega leta imenovani filipinski sodniki.

Pri tem je Quezon napravil izjemo samo glede bivšega ameriškega šefa generalnega štaba generala Douglasa MacArthurja, katerega je imeno-

NUJNE ZAHTEVE PREMOGOVNE INDUSTRIJE

Premogariji in lastniki rogov zahtevajo povišanje carine na ruski premog. — Zahtevajo odpravo kanadske carine.

WASHINGTON, D. C., 19. nov. — Ker z novo trgovsko pogodbo s Kanado ni bila odpravljena carina na izvoz ameriškega trdega premoga, so premogarski voditelji in lastniki rogov v Pennsylvaniji naprosili predsednika Roosevelta, da poviša carino na ruski premog za 150 odstotkov.

Da zopet dobijo trg v novoangleških državah, so prosili predsednika, da zviša carino na ruski premog od \$2 na \$5 pri toni.

Thomas Kennedy, ki je podgovernor države Pennsylvanija, in blagajnik United Mine Workers of America in ki je vodil delegacijo, je po razgovoru s predsednikom rekel, da mu je predsednik rekel, da bo njihovo prošnjo predložil tarifni komisiji v nadaljnje poslovanje.

Lastniki pennsylvanijskih rogov so upali, da bo Kanada po novi trgovski pogodbi odpravila 50 centov carine na tono ameriškega premoga, vsled česar bi zopet dobili trg, ki so jim ga prevzeli premogarske družbe na Škotskem in v Walesu. Premogarske družbe tudi zahtevajo, da je v pogodbi, za katero se sedaj vrše pogajanja z Francijo, vključena izvozna kvota ameriškega premoga 350,000 ton na leto.

NEODVISNOST SEVERNE KITAJSKE

TOKIO, Japonska, 19. nov. — Pod varstvom mogočnega japonskega vojaškega stroja je vse pripravljeno za vstanitev nove neodvisne države v severni Kitajski. Ta država bo obstojala iz petih provinc s skupnim prebivalstvom 95,000,000 duš. Neodvisna država bo razglašena v sredo ali soboto.

Japonska vlada pravi, da se bo razglasitev mirno izvršila in da bo vmes posegla japonska vojska samo v slučaju, če bi kitajska vlada nasprotovala “svo bodni volji” prebivalstva severne Kitajske in bi skušala zatreti tako gibanje.

Japonska armada se že več dni nahaja na meji severne Kitajske. V odgovor na to pa je kitajski vrhovni poveljnik general Čjang Kaj-šek zbral za obrambe močno vojsko v Ho-pej provinci.

val za svojega vojaškega svetovaleca. Njegovo imenovanje na to mesto pa so tudi Združene države postavile kot pogoj za svobodo Filipinov.

ABESINSKO ARMADNO VODSTVO ODLOČNO ZANIKUJE ITALIJANSKA POROČILA O VELIKIH ZMAGAH

CESAR NA FRONTI

Včeraj zjutraj se je podal abesinski cesar Haile Selasie na fronto. Če je poletel na sever ali na jug, se ni moglo dognati. Na letališče ga je spremljala cesarica v družbi dveh hčerk. Njegovo letalo sta spremljali dve manjši letali.

Pred odhodom je rekel nekemu časnikarju: — V sedanjem času bi bilo nesmiselno razpravljati o miru. Nihče ne hrepeni po miru bolj nego jaz, toda zaenkrat ni nobenega temelja, na katerem bi bilo mogoče uvesti pogajanja. Vprašanja o miru se toliko časa ne more načenjati, dokler bodo vsiljivci na naših tleh.

Glede sankcij je izjavil cesar: — Italija bi nikdar ne začela vojne, če bi ne bila prepričana, da ji sankcije ne morejo dosti škodovati. Nam bodo sankcije precej koristile in smo hvaležni ligi, ker jih je uveljavila. Srečen sem, ker razen Italije ves svet simpatizira z Abesinijo, prav dobro se pa zavedam dejstva, da smo morali sami izvojevati boj, da rešimo Abesinijo.

ABESINIJA JE NEPREMAGLJIVA

Nadalje je rekel cesar, da so vse vesti o abesinskih porazih gola italijanska izmišljotina. Pretežna večina abesinskih vojakov niti na fronti ni bila. — Vsled tega so govorice o laških zmagah prazne marneje. Mobilizacijo je odredil, ko je bil sovražnik že v našem ozemlju.

ABESINSKA PROTIOFENZIVA

Reuterjeva poročevalska agentura poroča iz Hararja da je cesarjev nadlovec Fitauraro Eyle, poveljnik velikega dela južne armade, uvedel proti Italijanom odločno ofenzivo. Prizadel jim je težke izgube ter jih pognal nazaj na fronti med Anale in Gorrahei. Mesto Anale, ki so ga bili zasedli Italijani, so Abesinci zopet osvojili.

NAPAD IZ ZRAKA

Italijani poročajo o svojevrstnem boju med italijanskimi letalci in abesinskimi ostrostrelci.

— To je bil najhujši zračni boj izza svetovne vojne, — pravi italijansko poročilo. — Naši letalci so usmrtili najmanj dva tisoč Abesincev.

Italijanske letalce je vodil Mussolinijev zet grof Ciani. Spremljala sta ga Mussolinijeva sinova. Ciano letalo se je moralo slednjič umakniti, ker so mu abesinske krogle poškodovale šrambo za olje.

Po boju je obležalo na stotine Abesincev v ozki dolini pri Mai Mescic.

ITALIJANSKO PRODORANJE

Italijanska severna armada je začela razvijati v Abesiniji živahno delavnost. V okraju Tembien, ki ga brani ras Seyum, je zavzela več važnih postojank.

Drugi armadni zbor je zasedel ozemlje pri Nadi- ra, neka fašistična legija pa ozemlje pri Tzahami.

Biru okraj južno od Makale se je brez boja vdal. V italijanski glavni stan so dospeli abesinski glavarji in duhovniki ter pozdravili Italijane kot osvoboditelje.

Italijanski letalci so leteli včeraj preko mesta Dire-dave, ki leži ob Addis Ababa—Džibuti železnici.

GENERAL DE BONO

V kratkem bo odpotoval proti Italiji general de Bono, dosedanji vrhovni poveljnik italijanske severne armade. Njegov namestnik je postal general Badoglio.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JOŽA HERFORT:

V SENCI ORLOVIH KRIL

Pasje vroče je bilo takrat, čeprav se je poletje že skoro nagibalo v jesen. Divje gore so me obdajale. Nebo je bilo črno-modro, nad belimi skalami je trepetala soparica, v sencih pa je bil še hlad in obilna rosa. Poslednje planike so tedaj cvetele, zahotelo se mi je teh veličastnih, lepih rož, planinskega miru in samote. Čudovite rože so to; zdaj ti cveto na takem kraju, da jih lahko doseže vsak, zdaj spet na tako divje opasnih krajih, da ne moreš do njih. V tistih divjih čerch, bleščeče belih, zlokožno se režečih so cvetele poslednje planike. Ponje sem se namenil. Odložil sem nahrbtnik, ga položil kraj sebe, položil poleg še klobuk in daljnogled, obul plezalke, pa se namenil v steno. Prej se se podile okoli mene planinske kave, tiste ptice, črna bleščeča, ga se perja, sovi-rumenih nog in rumenega kljuna, pa vroče krožile kar globlje proti dolen. Ves čas, ko sem se namerjal v steno, me je motilo neko čudno sčanje. Menil sem, da je še kakšna zaostala kavka, veter ni mogel biti, ker je ležala vsa krajina kraj mene v mrtvi vročini. Ozrl sem se kraj sebe na tisti ozki prostor med svojo nogo in nahrbtnikom. Mrzlo me je spreletelo in divje sem odskočil. Kraj nogo mi je v svitek zvit ležal velik, rdečkasto-črn planinski gad. Vse telo mi je objela rahla tresavica, ob bežni misli, kako močno se je nagnila nadme smrt, zakaj bil sem zelo razgret, do kože pa je bilo silno daleč. Niti dobrega noža nisem imel, olveza pa komaj za silo. Obšel sem strupenica in nahrbtnik, vzal iz njega stojalo za fotografski aparat, ga raztegnil, prevezal konci s kosom olveze in gada — mojstrsko ujel.

Nekam divje veselo mi je zaplala kri po žilah, ko sem se čutil spet varnega. Veste, česa sem se spomnil? Previdnosti Stvarnika, svoje lastne neprevideznosti, svojega božjega varuha in sebe, ki se le prečesto podajam v nore nevarnosti. Vstopil sem v steno. Ni bila visoka, kvečjemu kakih štirideset metrov, tudi ni bilo plezanje preveč naporno. Prišel sem že do planik do težko priborjenih kraljic planin. Že sem jih imel varno za srajco, ko sem zagledal najlepšo, kar sem jih kdaj videl. Še dva prijema, sem si dejal, pa bo moja. Prvi prijem

je držal; drugi, sem si mislil, bo tudi. Oprl sem se, a že v trenutku zdrsnil in v loku odletel. Neka čudna sila me je stisnila za grlo, pripravljen sem bil na vse. K sreči nisem preplezal še niti polovice stene. Prišel sem med skale, katere so štrlele iz redke planinske trave, omahnil že nazaj, ko sem se s kreplim sunkom obdržal in precej trdo priletel ob steno. Neki čudni občutek samobrambe mi je narekoval, naj se pritisnem k steni, zakaj če bi omahnil, bi si zlomil nogo, ki je tičala med dvema skalama.

Ko sem zapuščal planino, so šle z mano planinske kave, mrzlo so se poslovile planine od mene, niso me pa pozdravile, ker nisem ostal v njihovem obljemu. Ko pa sem se skoraj stopal v dolino, me je zasenčila orlova perot; velika ptičja senca se je potegnila čez me. Samotni mogočni ptič je plaval v sinjini.

Še drugo zgodbo o belih planinskih rožah in o orlovi senci vam bom povedal. Nekoč sem čital žalostno zgodbo plezalec, ki se je ubil na neprečezni poti. Plezal je, se ozrl na uro in padel. Njegov najboljši prijatelj ga je šel iskat, našel je mrtvo truplo, ura na roki je stala, kazala je tri.

Čez leto dni se je tudi on posrečel v isti steni. Našli so ga lovci, poleg njega je sedel mogočen orel in se sončil, krila je napel razpel in zasenčil mrtvega spačenega lica. Ustrelili so ga. Mrtič je imel razbito lobanjo, na roki tovarišev uro. Spet je kazala tri. Ko so ga prinesli v dolino, z mrtvim orlom vred, so videli, da je bila lobanja prazna brez možgan. To je bila žalostna zgodba dveh mladih ljudi.

Na Gorenjskem je bilo. To variša sem obiskal. Nekam tih, žalosten, potrt je bil. Na vprašanje zakaj je tako otožen, mi je brez besed dal spominski knjižgo, v kateri je bila narisana lepa planika. Za ozadje pa je imela križ in obrise gora. Spodaj je bila samo ena vrsta napisana, skoro s trepetajočo roko:

"Vladku v spomin. Edo."

Vprašujoče sem ga pogledal. Pokimal mi je in dejal: "Orel ga je zasenčil s svojo peruto, gora ga je sprejela v svoj objem. Za planikami je šel, sa-

motnih planinskih rož si je hotel natrgati. Visoko v steni je bil s težkim nahrbtnikom, zakolebal je, omahnil, odletel v mogočnem loku preko divjih skal in obležal strti. Ko so ga našli, mu je ležala strta glava v senci, na belih skalah se je sušila njegova kri, roka mu je

PETROLEJ — SVETOVNA VELESILA

Zdaj, ko je zopet zažarela na obzorju svetla krvava zarja nove vojne in ko se obračajo oči vsega sveta na Abesinijo, zdaj, ko se vesile neprestano pogajajo, se je povečalo tudi zanimanje za eno najmočnejših velesil, za petrolej. Kako tudi ne, saj je vendar petrolej tesno združen z vsako vojno ali boljše rečeno z modernim načinom vojevanja. Kdo je bil slutil, ko je bil navrtan prvi petrolejski vrelc v Severni Ameriki leta 1859, da bo vplivala ta umazana mastna tekočina čez nekaj desetletij celo na svetovno politiko, da bo izpreminjala celo njene stare temelje.

Takrat se je zavzel za reklamo petroleja na vsi moči Rockefeller; takoj je preplaval Azijo s petrolejskimi in petrolejem, s svojimi učinkovitimi reklamnimi članki, s katerimi je močno vplival na človeško dušo, posebno pa na ljubezen staršev do otrok. Znal je namreč staršem lepo pojasniti, da bodo njihovi sinovi dosegli svoj veliki cilj, da postanejo učenjaki, če bodo študirali ob petrolejkah. Takrat se je res pokazalo, da je dobra reklama, dobro premišljeno oglaševanje najučinkovitejše sredstvo v trgovskem življenju. A v reklami je bil Rockefeller nojster svojega časa. Prončal je vedno najprej razmere te ali one dežele in kraja, značaj ljudi, in ko je slednjič spoznal, kaj bi najbolje učinkovalo, je preplaval tisk s svojimi reklamnimi članki in oglasi. Uspeli so bili veliki niti sam Rockefeller ni pričakoval tako velikega.

Po prejšnji slabi razsvetljavi človeških bivališč je bila petrolejka pravo čudo, bila je luč moderne civilizacije in nihče bi takrat ne bil verjel, da bo njena slava kdaj zatonila. Toda vse na svetu je minljivo in tako se je morala umakniti tudi petrolejka plinski in električni

krčevito oklepala nekaj planik. Kraljice gora so ga zmamile v smrt, visoko nad njim pa je krožil orel, kralj gora in ga je obsenčeval s svojo mogočno senco. Obsenčeval ga je, ali pa se je že pripravljala na kraljevsko pojedino. V belo platno so ga zavili in ga nesli v dolino. Ura na njegovi mrtvi roki je obstala, kazala je tri. Sedaj spi on pod hladno rušo, njegova ura leži na moji mizi in stoji. Vedno bo stala tam, kjer je obstala ob njegovem poslednjem dihu, zraven bo list moje spominske knjige s križem in planiko."

Vladko se je ozrl name z rosnim pogledom. Od planin, zavitih v meglo, pa je zavel mrzel, jedeč veter.

razsvetljava. Toda včasih ima tudi zlo svojo dobro stran. Učnik petrolejk ni bil poraz petroleja samega, temveč tudi zma-ga, ki ga je povzdignila na drugem polju do svetovne velesile.

Ves tehnični razvoj naše dobe lani večinoma na pogonskih snoveh, ki se pridobivajo iz petroleja. Brez njega bi ne bilo avtomobilov, letal, ne modernega vrvenja. A kolikolega pomena so avtomobil in letala v vojni, ni treba še posebej omenjati. Moderne vojne brez petroleja si ne moremo misliti. Zato je petrolej zdaj odločilni činitelj tudi v svetovni politiki. Zanimanje za petrolej se je pa povečalo v neslušten obseg ne samo iz vojnih potreb, temveč tudi iz industrijskih in gospodarskih. Če bi ne bilo petroleja, bi ne imeli olja za mazanje strojev vseh vrst. Saj moramo še kolesa navadnega voza mazati z oljem, in če se ozremo naokrog, bomo videli, kje vse je olje kot mazilo potrebno. Rabimo ga tudi doma za mazanje šivalnih strojev, tečajev na vratih, da ne škrilpljejo, ključavnice, da ne zarjave. Imamo šecr tudi rastlinsko olje, toda to bi bilo za strojno porabo predrago in najbrž bi ga bilo tudi premalo za ves svet.

Največ petroleja je v severni Ameriki, Rusiji in Rumuniji. Ameriški trg obvlada Rockefellerjeva družba "Standard Oil Company" angleško-holandski trg, čigar petrolejski vrelci so v Perziji, Mezopotamiji in Holandski Indiji, obvladajo koncern "Shell", združene angleške družbe "Royal Dutch". V Rusiji so petrolejski vrelci v rokah sovjetske vlade. V Evropi so najbogatejši petrolejski vrelci v Rumuniji. Sedež petrolejske moči v Evropi je Konstane, namreč pristanišča tega mesta na Črnem morju.

Petrolejska svetovna velesila brani svoje postojanke z obsežno tehnično organizacijo. Če hočemo dobiti iz zemlje prvo kapljo petroleja, moramo imeti ogromne vrtnalne stroje. Stroji in zopet stroji delajo povsod, razmeroma zelo malo je pa zaposlenih v petrolejski industriji ljudi. Pa ne samo to, strogo zastraženi so celo najbolj oddaljeni deli petrolejskih pristanišč. Vse je strogo ločeno od zunanega sveta in dobro zastraženo. Bogastvo vrelcev ne prestanto preizkušajo stroji, ki vse avtomatično zabeležijo. Strogo so zastraženi tudi novi vrelci, ki jih šele navrtajo.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Zdrženih državah.

ZAROČENCA

MILANSKA ZGODBA 'Z 17. STOLETJA
Spisal: ALESSANDRO MANZONI

96

Sestradinim so delili juho, jajca, kruh in vino; drugim, oslabelem po daljšem postu, so nudili krepilne juhe, močne sokove, boljše vino ter jih prej, če je bilo treba, podprli iz opojninami. Obenem so delili obleke za najbolj nespodobne in najbolestnejše nagote.

Praznosta, ki jo je umrljivost vsak dan delala v tej pomilovanja vredni množici, se je vsak dan več nego dopolnila; ljudje so se stekali neprestano, najprej iz bližnjih krajev, nato iz vse kmečke okolice, nato iz drugih mest države, končno tudi iz tujih mest.

Medtem pa so tudi iz tega mesta dan na dan odhajali stari prebivalci, nekateri zato, da se odtegnje pogledu na toliko ran, drugi pa so videli, da so jim tako rekoč novi tekmeči v be-račanju prevzeli prostor, in so odhajali na zadnji obupen poskus, da si poiščejo pomoči drugje, kjerkoli, kjer se ljudje vsaj ne bodo tako na-gosto trli ter se tako izpodirali v prosjačenju.

Ti in oni romarji so se srečevali na nasprot-nih poteh, nudeči drug drugemu grozen pogled, bolesten vzorec, zlokoben obet konca, kateremu so šli oboji naproti.

Toda nadaljevali so vsak svojo pot, če že ne več v upanju, da spremenijo svojo usodo, da se vsaj ne vrnejo več pod to nebo, ki jim je zamrzelo, da ne bi videli več krajev, kjer so obupa-li. Vendar marsikomu so odpovedale moči, da se je zgrudil na cesto in obležal mrtve — še turobnejši pogled za svoje tovariše v bedi, predmet groze in morda očitanga za druge pot-nike.

Nasprotje med nakitom in cunjami, med pre-obiljem in bedo, ki je ob navadnih časih zmec-rom vladalo, je zdaj popolnoma ponehalo. Cunj-e in beda so bile povsod in kar se je od tega razločevalo, je bilo komaj videz varne skrom-nosti. Plemenitaši so nosili navadna in prepro-sta ali tudi strgana in rvena oblačila, nekateri zato, ker so skupni vzroki bede tako zelo spre-menili tudi njih usodo ali upropastili njih že razrvano premoženje, drugi zato, ker so se bali izzivati s sijajem javno obupanost ali ker so se sramovali žaliti javno nesrečo.

Tako je minila zima in pomlad in že nekaj časa je zdravstveno sodišče predločevalo provi-zijskemu nevarnost okuženja, ki grozi mestu radi tolike bede, nakopičene vsepovsod, ter

predlagalo, naj bi prosjake zbrali v raznih za-yetiščih.

Milanski lazaret (če bi ta zgodba slučajno prišla v roke človeku, ki ga ne pozna ne na po-gled ne po kakem opisu) je četrtostraničen in skoro štirjaški ograjek zunaj mesta, na levi od vzhodnih vrat in je iočen od obzidja, kolikor znaša jarek, cesta ob prekopu in odtočni žleb, ki gre okrog ograjka samega.

Obe daljši stranici merita kakih pet sto ko-rakov, ostali dve morda petnajst korakov manj; od zunaj so vse strani razdeljene v majhne so-be z enim samim nadstropjem, od znotraj se vije od treh straneh nepretrgan, obokan hod-nik, ki ga podpirajo, majhni, tanki stebri.

Sobije je bilo dve sto osem in osemdeset ali nekaj takega; v naših dneh sta jih velika oči-prtina v sredi in mala v enem kotu pročelja, ob katerem vodi glavna cesta, požrli ne vem koliko. Ob času naše zgodbe sta bila samo dva vhoda, eden sredi stranice, ki je obrnjena pro-ti mestnemu obzidju, drugi v nasprotni stranici prvem prav nasproti. Na sredi notranje-ga prostora je stala in še danes stoji osmero-kotna cerkvice.

Vse poslopje, pričeto v letu 1489. z denar-jem neke zasebne zapuščine in pozneje dogra-jeno na javne stroške in z denarjem drugih zapustnikov in darovalcev, je bilo, kakor ime samo kaže, prvotno namenjeno za morebitno zavetišče bolnikov ob kugi, ki se je že mnogo pred tistim letom in tudi še mnogo pozneje na vradno pojavljala po dvakrat, štirikrat, šest-krat, osemkrat v stoletju, zdaj v tej, zdaj v oni evropski deželi in zajela včasih velik del Ev-rope ali pa jo tudi vso predrvela, v dolž in v šir. V času, o katerem govorimo, je služil la-zaret le kot skladišče kontumacu podvrženega blaga.

(Dalje prihodnjic.)

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI!

IZ BAGDADA V STAMBUL 4 knjige, s slikami, 627 strani Vsebina: Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Družba En Nasr Cena1.50	IZJADALCE: Na lov; Spet na divjem zapadu; Rešeni milijoni; Dedič Cena3.50
KRIŽEM PO JUTROVEM 4 knjige, 598 strani, s slikami Vsebina: Jezero smrti; Moj romani ob Nilu; Kako sem v Mekko romal; Pri Šamarhi; Med Jezidi Cena1.50	V GORAH BALKANA 4 knjige, s slikami, 576 strani Vsebina: Kovač šimen; Zaroč z zaprekami; V golob- njaku; Mohamedanski svetnik Cena1.50
PO DIVJEM KURDISTANU 4 knjige, 594 strani, s slikami Vsebina: Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema Cena1.50	WINETOV 12 knjig, s slikami, 1753 strani Vsebina: Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nšo-Cl, lepa Indijanka; Proklestvo zlata; Za detektiva; Med Komanci in Apaci; Na nevarnih potih; Winetovov roman; Sans Ear; Pri Komancih; Winetova smrt; Win- etova oporoka Cena3.50
FO DEŽELI SKIPETARJEV 4 knjige, s slikami, 577 strani Vsebina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju Cena1.50	Ž U T I 4 knjige, s slikami, 597 strani Vsebina: Boj z medvedom; Jama draguljev; Kon- čno —; Rih, in njegova poslednja pot Cena1.50
SATAN IN ISKARJOT 12 knjig, s slikami, 1704 strani Vsebina: Iskarijenci; Yuma šotar; Na sledu; Nevar- nosti nasproti; Almaden; V treh delih sveta; Cena1.50	

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

CIVILISTI NA MANEVRIH

Zadnjih angleških manevrov so se morali udeležiti tudi nekateri civilisti. Korakati so morali po ulicah, oblečeni v posebno obleko, ki jih ščiti pred strupenimi plini. Kakor opazite na sliki, imajo tudi posebno vrsto obuvala.

GREHI OČETOV

Roman v dveh zvezkih

Za Glas Naroda priredil I. H.

89

PRVI ZVEZEK

Friesshardt ni niti najmanj opazil, da sem prišel. Ležal je na naslonjaču ter je imel noge prekrizane na drugem stolu. S cigareto v ustih je Rihardu govoril v zmedenih besedah in Rihard ga molče poslušal v skrbeh za tako — izgubljenega človeka. Kako pa je Friesshardt tudi izgledal? Zapuščen, razdejan! Odkar sem ga zadnjič videl, se mi je zdelo, da so šla mimo njega leta, ne pa tedni. Ko mu ponudim roko, umolkne, ne da bi se ganil. Samo pogleda me. Na njegovem obrazu je bil izraz, kot bi se moral šele spomniti, kdo stoji pred njim. Nato pa nemežnikne, zategne ustnice in pravi: — Tako? Tudi ti si tukaj? Ali imaš kako cigareto? — Tukaj, dragi gospod doktor, tukaj jo že imam! — pravi Koler. Naglo vzame dozo in prične s hitrimi rokami zvijati cigareto. Friesshardt jo pograbljuje s težko roko in pljuje prežvečeni ostanek z ustnice proti odprtemu oknu.

Obrnem se k Rihardu: — Tvoje naročilo sem izvršil. Toda ti? Ali si gotov s svojim delom? Potem pojdiva, časa ne smeš izgubiti. Rihard namigne proti Friesshardt. — Ako počakaš, da gre prostovoljno, boš čakal do zvečer. Stopim k Kolerju, ga sunem s komolcem, in mu pokazem proti vratom. Takoj tudi razume, vzame klobuk in pravi, da ima važno pot.

— Dobro, — naglo pravim, — pa greva skupaj. In vi, Friesshardt? Ali greste še nekaj korakov z nami? — Hoho! Tukaj te trpim, ti pa me hočeš postaviti na cesto? — godrnja. — Pusti me v miru! Dobro sedim in hočem, da se moje noge nekoliko nasmrče.

Obmolkne in vleče svojo cigareto. Nato pa široko odpre usta, tako da mu je prišel dim v velikem oblaku na ustnice in tedaj ga prične z močnim dihanjem vdihovati v svoje prsi. Tedaj pa pride iz njegovih prsi krčevit kašelj. Telo se mu vpogne do kolen, glava pa se mu nagne na tilnik. Puhteč bije z rokami po zraku, kašelj preide v lajanje in tuljenje, oči mu izstopijo iz duplin, obraz mu pomodri in skozi škripajoče zobe mu prihajajo pene na ustnice.

V prvem strahu smo bili kot okameneli. Nato pa skočila k njemu, Koler in jaz, in medtem ko Rihard plane v spalnico, da prinese vode, skušava Friesshardta postaviti pokonci. S pestmi ga bijeva po hrbtu, Rihard pa mu obraz škropi z mrzlo vodo. Zopet pride do sape. Utrujen se zlekne na stol in ko tako leži z mrtvo visečimi rokami, mu Rihard z ustnic izpira krvave pene in mu briše obraz.

Molče stojimo okoli njega. Počasi se mu pomirijo prsi. Nato pa z veliko težavo vstane in pravi: — Ven! Hočem na zrak!

S tipajočimi rokami išče vrata. S prijaznimi besedami ga skuša Rihard pridržati. Koler pa pravi, da je boljše, ako gre na prosto. Koler in Rihard mu potisneta slannik na glavo, ga primeta pod pazduho in ga peljeta na hodnik. Vzemem Rihardov rokopis in grem za njimi.

Ko pridemo na ulico, se ponudim, da Friesshardta peljem z vozom na njegov dom. Ko pa sliši moj predlog, nas prične na grob način zmerjati.

— Ali sem otrok v zlatih plencah? — Nato pa naenkrat umolkne, se zravna in posluša. — Ali slišite? — In se smeje. Kar naj bi slišali, je bil ropot konjske poulične železince. — Moj nežno tekoči voz s svojimi iskrimi konjički. — Hočemo ga pridržati. Toda s pestmi bije okoli sebe, da smo ga morali izpustiti. Z glasnimi, jeznimi klici teče čez ulico proti naglo vozečemu vozu. Ko ga doteče, se z obema rokama oprime čelazne ograje. Toda noge ne more postaviti na stopnico in bi moral pasti, ako ga sprevodnik ne bi prijel in ga potegnil na voz.

— Kaj pravite? — se obrne Koler k Rihardu. — Ali ni to velika sitnost s tem človekom? Toda samo na mene se ne hudajte. Ne bi ga smel pripeljati k vam in prihranjen bi vam bil ta neljub prizor. Toda, kadar se obesi na kakega človeka, se ga ne more odkrižati. Tudi za mene ni bilo prijetno. Ko je slišal o današnjem večeru in je hotel biti poleg, mu nisem mogel reči ne. Upajno, da bo do zvečer zopet pozabil. Torej, kaj ne, vi pridete?

Rihard vdari v roko, ki mu jo je ponudil Koler. Kateri čas?

— Med osmimi in devetimi. — Koler se obrne k meni. — Na vas seveda tudi računam. Ako nam Friesshardt juho ne presli, upam, da bomo skupaj preživeli prijeten večer. — Ko gre, me še nekaj korakov potegne s seboj in mi zašepče: — Povejte Albertu, koga bo našel pri meni. Rad bi videl, da bi to še prej vedel. Radovednost me kar peče, kako vama bo ugajala.

Vsi členki mojih prstov so pokali, tako mi je stisnil roko. In blaženost je sijala iz njegovih oči.

Ko teče od naju, rečem Rihardu: — Tukaj, oglej si tega človeka! Tako izgleda srečen človek. Sedaj pa pojdiva! In tukaj, vzemi! Misli sem na tebe, ko si skrbel za Friesshardta.

Vzame rokopis, ki sem mu ga ponudil ter takoj zopet prične govoriti o Friesshardt.

— Ne morem ti povedati, kako mi je žal za tega človeka. Vsaka žival, ki bi poginila z njim, bi šla boljšeju koncu nasproti, kot ta revež, ki je obdarjen z vsem, kar dviga človeka nad človeka. Zanj je treba kaj storiti, preskrbeti mu je treba primerno življenje z vso postrežbo, mogoče kako bi vanje na jugu. Rad storim, kar morem.

— Tukaj, ti tudi jaz pomagam. Pa tudi Koler ne bo odrekel. In tako moremo kar že nočoj o tem govoriti.

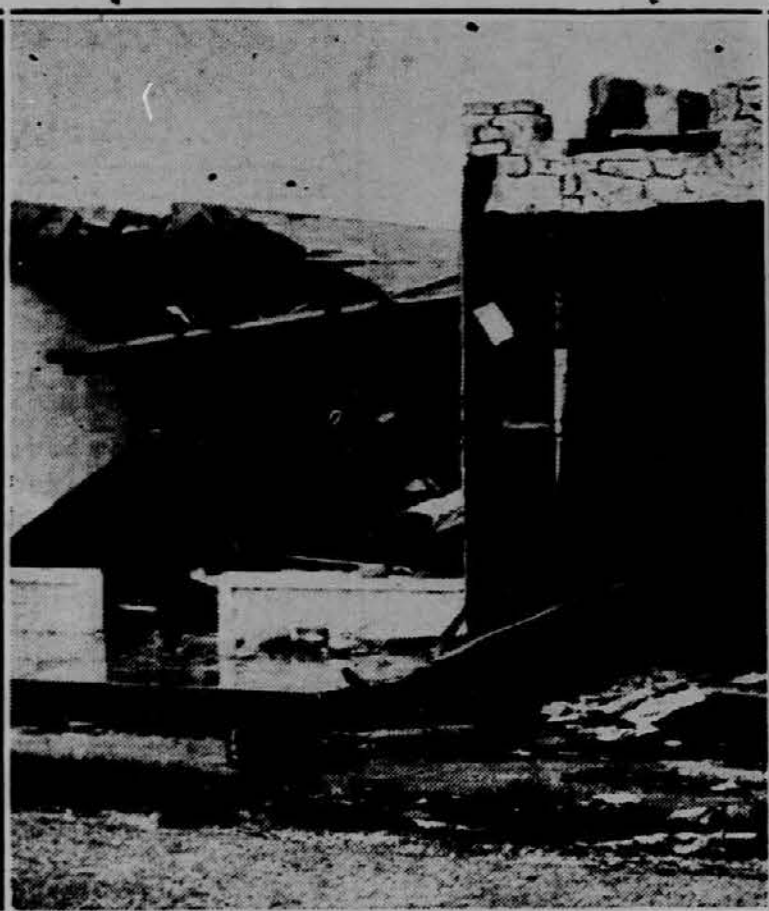
In sedaj izpolnim tudi željo, katero je izrazil Koler pri svojem odhodu.

— Dober, cel človek je, — odgovori Rihard. — In njegovo srečo mu privoščim iz celega srea. Toda gledati mora, da bo svoji sreči dal čisto ime. Brezmejna sreča ima steklene noge in stoji nad prepadom med veseljem in bedo.

Prideva do gledališča in izveva, da je intendat še v uradu. Rihard gre k njemu. Medtem ko pri izhodu čakam na ulici, pride nek gledališki sluga, odpre vrata omare za oglašne liste, odruga list Rihardove igre ter prilepi drug list, ki je z debelim tiskom naznanjal: "Prememba repertoira — zaradi nenadnega obolenja gospice Marte Kronekove!"

(Dalje prihodnjik.)

PO VIHARJU V FLORIDI

Nedavno je velik vihar povzročil ob obali Floride silno škodo. Sedem oseb je bilo usmrčenih. Na sliki vidite hišo, ki jo je vihar porušil.

PRIMORSKE NOVICE

Otročja igra.

V Boveu sta se igrala brata Josip in Klavdij Gruden, prvi star 2, drugi pa 5 let, in sicer kar v hiši okrog ognjišča. Če gori na ognjišču ogenj in se v loncih kaj kuha, postane takšna igra za tako majhna otroka lahko zelo nevarna. Res sta zvrnila nase lonec vrele vode in se ž njima oboje opekla po rokah in po obrazu. V bolnišnici so jima ugotovili opekline druge stopnje.

Javna dela na Goriškem.

Deželni tehnični urad je predložil več važnih načrtov, in sicer 10 vodnih načrtov druge kategorije za skupno 1,049,000 lir in 3 načrte za vodna dela tretje kategorije za 135,000 lir, ter 3 načrte za gozdno vodna dela za 100,000 lir. Projektirani sta tudi 2 stavbni deli za 1-328,970 lir ter 7 vojaških cest, ki bodo stale skupno 8,261,000 lir. Vseh nameranih javnih del, za katera so načrti predloženi že v preteklem letu, je 34 in znašajo proračunani stroški 10,875,416 lir. K temu bi bilo treba prišteti še velik in zanimiv načrt za regulacijo Verse v Furlaniji, ki bi stala nad milijon lir ter regulacijo sotočja Tera in Soče. Vpočet je že načrt za popravilo in moderno ureditev goriškega gradu, ki sedaj razpada in zahteva zelo skrbnega proučevanja. Med cestami, ki so bodo popravile ali nanovo uredile, sta najvažnejši vojaški cesti v Trentu pod Triglavom in v Kanomlji pod Idrijo.

Koliko denarja so poslali delavci iz Afrike?

Zbrani so podatki, ki segajo do srede oktobra. V prvi polovici oktobra je dospel iz Vzhodne Afrike nakazil za 22-260 lir. Če se ta vsota prišteje k prejšnjim nakazilom, je prišlo na Goriško afriškega delavskega denarja 113,617 lir. Žal, da ne vemo, koliko je v Afriki goriškega delavstva in koliko časa še delajo, da bi mogli primerano ciniti tudi razmerno vrednost teh pošiljk.

Skrunjenje mrličev.

V tržaški mestni bolnišnici "Kraljice Jelene" se je že dalj časa opazalo, da v tamjšnji mrliški kapeli izginjajo z mrličev razne dragocenosti, zdaj dragocen prstan z roke, zdaj kak boljši kos obleke a dolgo ni mogel nihče priti na sled specializiranemu tatu, ki se ni u-

300 SVETIH M A S

so deležni letno člani "Mašne zveze za Afriko". Članarina enkrat za vselej: 25c za vsako osebo, živo ali umrlo. Naslov: SODALITY OF ST. PETER CLAVER for the African Missions, Dept. S. 3624 W. Pine Blvd., St. Louis, Mo.

in je že 12 let ujetnik. Živi pod stalnim nadzorstvom v trdnjavi podobnem gradu na strmi gori Garamulata pri Hararju, vendar so že davno pripravili vse potrebno, da bi ga v primeru, če bi se Italijani preveč približali temu kraju, odvedli drugam. Baš zadnje dni so poročali, da se je to že zgodilo. Kot pretendent za abesinski prestol bi bil pač preveč nepopoln orožje v italijanskih rokah. Trdijo da so s te strani že poskušali kako bi ga osvobodili.

Zato takšni varnostni ukrepi. Roka Lidža Jasu je z močno zlato verigo prikovana k roki nekega čuvaja, kateremu so sporočili, da bo takoj ustrelen, če mu ujetnik zbeži. Znamenit vedečelavec, duhovnik Abe Hana, ki je zanesljiv Selasiejev pristaš, je vrhovni čuvaj ujetnika, dočim straži 300 izbranih, do zob oboroženih mož noč in dan dohode do ječe. Bodeča žica z električnimi svarilnimi pripravami, visoke stene in dresirani psi obdajajo trdnjavo.

Po drugi strani pa je neguš zapovedal, da morajo ravnati z ujetnikom z vsem spoštovanjem. Aba Hana razpolaga lahko s širokogradno s sredstvi cesarske zakladnice, da ustreže jetnikom, kateri živi Lidž Jasu, je opremljena z vso eleganco, ki jo je mogoče v Abesiniji doseči. Šampanjce, likerji in druge delikatese, knjige, časniki, gramofon in klavir zabavajo Menelikova vanka. Sprejemajo lahko tudi obiske, a vsak dan se spreha po trati na trdnjanskem dvorišču.

VELIKOPOTEZEN TAT

KRANJ, 5. nov. — V soboto 2. t. m. je kranjska policija aretirala brezposelnega natakarka Ignacija Razingerja, ki ima na vesti več tatvin in goljufij. Razinger, ki je brez stalnega bivališča, rodem iz Jesenice, je 2. novembra prišel iz Ljubljane v Kranj, kjer je obiskal več trgovin, iz katerih je odnesel raznega blaga v vrednosti 2912 dinarjev.

Posluževal se je pri tem sta-

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

110 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y. PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LJSTOV, REŠEVANJE KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

23. novembra: Lafayette v Havre
29. novembra: Berengaria v Cherbourg
30. novembra: Champlain v Havre
Conte di Savola v Genoa

3. decembra: Manhattan v Havre
6. decembra: Bremen v Bremen
7. decembra: Ile de France v Havre
14. decembra: Washington v Havre
Lafayette v Havre
Aquitania v Cherbourg
Europa v Bremen
Rex v Genoa
28. decembra: Conte di Savola v Genoa

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnina. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali je pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lauscha
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffio
Walsenburg, M. J. Saruk
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupancić
ILLINOIS: Chicago, J. Berčić, J. Lukančič
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Mary Bamblich, Joseph H. v. La Salle, J. Spellch
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Jože Zelenc
KANSAS: Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Zagar
MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
Steyer, J. Černe (za Penna. W. Va. in Md.)
MICHIGAN: Detroit, Frank Stolar
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouše
Ely, Jos. J. Peschel
Eveleth, Louis Gouše
Gilbert, Louis Vessel
Hibbip, John Povše
Virginia, Frank Hrvatic
MONTANA: Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Gowanda, Karl Strnišna
Little Falls, Frank Maša
OHIO: Barberton, Frank Trohe
Cleveland, Anton Hobek, Chas. Maringer, Jacob Resnik, John Slopek
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John V. v. se
Warren, Mrs. F. Rachai
Youngstown, Anton Kikelj
OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
PENNSYLVANIA: Broughton, Anton Ipavec
Claridge, Anton Jerina
Conemaugh, J. Bresovec
Export, Louis Supančič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Points
Krayn, Ant. Tausel
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Frank Demshar
Midway, John Žust
Pittsburgh, J. Pogačar
Presto, F. B. Demshar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan
WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Frank H. H. Sheboygan, Joseph Kakeč
WYOMING: Rock Springs, Louis Tauschar
Diamondville, Joe Relich

NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Gowanda, Karl Strnišna
Little Falls, Frank Maša

OHIO: Barberton, Frank Trohe
Cleveland, Anton Hobek, Chas. Maringer, Jacob Resnik, John Slopek
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John V. v. se
Warren, Mrs. F. Rachai
Youngstown, Anton Kikelj
OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA: Broughton, Anton Ipavec
Claridge, Anton Jerina
Conemaugh, J. Bresovec
Export, Louis Supančič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Points
Krayn, Ant. Tausel
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Frank Demshar
Midway, John Žust
Pittsburgh, J. Pogačar
Presto, F. B. Demshar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Frank H. H. Sheboygan, Joseph Kakeč

WYOMING: Rock Springs, Louis Tauschar
Diamondville, Joe Relich

Vsak zastopnik isba potrdilo na svojo, katere je prejel. Zastopnika reje kam tople priporočamo.

UPEYVA "GLAS NARODA"

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

ROMANI

(Nadaljevanje.)

ZAPISKI IZ MRTVEGA DOMA. Spisal Dostojevski. I. DEL 260 strani, II. DEL 212 str. 2.— Veliki Dostojevski je podal v tem svetovnoznanim romanu sliko življenja ruskih jetnikov in zvoznih katigorah, utrjenih jetniških taborih v Sibiriji.
ZLOČIN IN KAZEN. Spisal F. M. Dostojevski. DVA ZVEZKA. Skupaj 605 strani. Cena 1.35 Najslavnejše delo slavnega ruskega misleca. Nihče ni tako opislal duševnosti zločinca kot ga je opisal v tem romanu Dostojevski.
ZADNJA PRAVDA. Spisal J. S. Baar. Trda vez. 184 strani. Cena 1.— Ljudska povest, ki obravnava spor med bratom. Je velike, pretresljive snovi in ostre doslednosti. Čitatelja veže od prve do zadnje strani.
ZAPISKI IZ MRTVEGA DOMA. Spisal Dostojevski. I. DEL 260 strani, II. DEL 212 strani. Cena 2.— Veliki Dostojevski je podal v tem svetovnoznanim romanu sliko življenja ruskih jetnikov in zvoznih katigorah, utrjenih jetniških taborih v Sibiriji.
ZGODBE NAPOLEONOVEGA HUJARJA. Spisal Conan Doyle. 382 strani. Trda vez. Cena 1.— Broširana 80 Čitatelj se mora do solz nasmeljati, ko čita poglavja: Kako je izgubil Napoleonov huzar uho; Kako je zavzel Saragoso; Kako je u bil "brata"; Kako ga je hudob skušal, itd.
ZBRANI SPISI. 368 strani. (II. zvezek). Cena 2.50 V tem zvezku so zbrani spisi našega prvostnega pisatelja Maslja-Podlimbarskega. ki je pogledal v široki svet ter deloval za združene ne samo Jugoslovane, pač na Slovanov v splošnem.

ZLATA VAS, spisal Fr. Malovasič. 136 strani. Cena 1.—
ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA, spisal Ivan Pregelj. 98 strani. Cena 1.— Pregelj je eden najboljših slovenskih pisateljev. Ta zgodovinska povest prav nič ne zaostaja za njegovimi drugimi deli. Pregelj je globok, navzile temu pa lahko razumljiv tudi preprostemu čitatelju.
ZGODOVINSKE ANEKDOTE. Vinko Šarabon. 142 strani. Cena 1.—
ZA KRUHOM, spisal H. Sienkiewicz. 122 strani. Cena 1.— Pretresljiva povest o revni družini, ki se je konci prejšnjega stoletja izselila v Ameriko. Ime slavnega poljskega pisatelja nam jamči, da bo delo vsakdo z užitkom čital.
ZMAJ IZ BOSNE, spisal Jos. Ev. Tomič. 229 strani. Cena 1.— Roman iz krvave bosanske zgodovine. Boji s Turki: skoro neverjetne dogodivščine; temeljit opis najbolj krvave dobe Bosancev.
ZGODOVINSKE ANEKDOTE
ZMOTI IN KONEC GOSPODIČNE PAVLE. 202 strani. Cena 1.— Vseok zanimiva povest iz našega slovenskega življenja.
ZNAMENJE ŠTIRIH, spisal Conan Doyle. 141 strani. Cena 1.— Najboljše delo ustvaritelja modernega detektivskega romana, v katerem Sherlock Holmes glavno vlogo.
ZGODOVINSKE ANEKDOTE. Zbral Dr. Vinko Šarabon. Kratke zgodbe, ki pokažejo značaj človeka. 140 strani. Cena 1.—